

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 16 lutego 2017 roku

ZEW.422.35.2015.JK

Pan
Jarosław Gowin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

niepokojącym zjawiskiem jest utrzymująca się od dłuższego czasu trudna sytuacja polskich środowisk na Litwie. W ich ocenie zmiany następujące w litewskim systemie oświaty zmierzają do likwidacji szkół z polskim językiem nauczania i lituanizacji Polaków.

Rzecznik Praw Dziecka podejmuje ten temat od 2015 roku. Występowałem w tej sprawie do Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wskazując na problemy oświaty polskojęzycznej na Litwie i podkreślając potrzebę pilnego podjęcia działań wspierających, ukierunkowanych na usunięcie zagrożeń związanych z dalszym funkcjonowaniem szkół z polskim językiem nauczania. W odpowiedzi zostałem poinformowany o działaniach podejmowanych w ramach monitorowania przez Prezydium Senatu bieżących problemów oświaty polskojęzycznej na Litwie i planach w tym zakresie na najbliższe lata.

W 2016 r. trudna sytuacja polskich środowisk na Litwie nadal pozostawała w zainteresowaniu Rzecznika Praw Dziecka. Zwracałem się ponownie do Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o informacje dot. efektów podejmowanych działań oraz wskazanie, czy zostały wypracowane – zgodnie z wcześniejszą deklaracją – wspólnie ze stroną litewską rozwiązania, które pozwolą na skuteczną ochronę polskich dzieci w związku ze zmianami organizacyjnymi warunków kształcenia na Litwie. W odpowiedzi Przewodnicząca Senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą wskazała, że zaniepokojona polityką władz Litwy wobec polskich placówek oświatowych i akcją protestacyjną szkół polskich, zwróciła się w marcu 2016 r. do Ministra Edukacji Narodowej o podjęcie pilnych działań w celu utrzymania szkół polskich w Wilnie. Ponadto w czerwcu 2016 r. Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą odbyła

posiedzenie poświęcone sytuacji oświaty polskiej na Wschodzie z udziałem między innymi przedstawicieli społeczności polskiej na Litwie. Rzecznik Praw Dziecka został także poinformowany, że Międzyresortowy Zespół ds. Polonii i Polaków za Granicą pracuje nad rządową strategią rozwoju nauczania języka polskiego za granicą. Wobec powyższego, wystąpiłem do Przewodniczącego ww. Zespołu o przekazanie Rzecznikowi Praw Dziecka opracowanego dokumentu.

Z przedstawionych przez Ministra Spraw Zagranicznych informacji wynika, iż w ramach Międzyresortowego Zespołu ds. Polonii i Polaków za Granicą, z inicjatywy Sekretarza Stanu Ministerstwa Spraw Zagranicznych Pana Jana Dziejczaka, utworzona została grupa robocza ds. rządowej strategii nauczania i promocji języka polskiego za granicą. Prace i uzgodnienia dot. projektu strategii – prowadzone przez zespół ekspertów – pozostają w gestii Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2015 r. poz. 2086), zwracam się do Pana Ministra o udzielenie informacji, czy zostały już ukończone prace nad ww. rządową strategią nauczania i promocji języka polskiego za granicą, a jeśli tak, uprzejmie proszę o przesłanie tego dokumentu Rzecznikowi Praw Dziecka.

Z wyrazami szacunku
Marek Jankowski